

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2016-2017

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Studii universitare de masterat (ciclul II)
1.6. Programul de studii	Cercetarea arheologică interdisciplinară

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Habitatul în preistorie</i>		2.2. Cod disciplină	MCA 1103			
2.3. Titularul activității de curs	Lect. univ. dr. Cristian Ioan Popa						
2.4. Titularul activității de seminar	Lect. univ. dr. Cristian Ioan Popa						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					64
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					44
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	108
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
--------------------------------	--

5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Utilizarea adecvată a metodologiei cercetării habitatului în preistorie. Dezvoltarea interesului pentru arheologia habitatului.
Competențe transversale	1. Utilizarea cunoștințelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe. 2. Explicarea noțiunilor și metodelor unei alte științe sociale sau umaniste sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe socio-umane.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul încearcă să aducă în atenție principalele metode și tendințe actuale în cercetarea habitatului, cu privire specială la preistorie. Un loc important este alocat discutării arheologiei peisajului (<i>Landscape archaeology</i>) și modelelor de investigație propuse.
7.2 Obiectivele specifice	Formarea unor deprinderi de analiză și interpretare a datelor arheologice, istorice și antropologice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. Definirea habitatului	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
2. Sedentarizarea și rolul acesteia în evoluția habitatului	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
3. Elementele habitatului	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
4. Organizarea internă a așezărilor.	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
5. Sisteme defensive	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
6. Aria de cuprindere a locuirilor și strategiile de subzistență (I). Modele teoretice	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
7. Aria de cuprindere a locuirilor și strategiile de subzistență (II). Studii de caz	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
8. Arheologia peisajului. Modele teoretice (I)	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
9. Arheologia peisajului. Modele teoretice (II).	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
10. Arheologia peisajului. Studiu de caz: locuri permanente (I)	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
11. Arheologia peisajului. Studiu de caz: locuri permanente (II)	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
12. Arheologia peisajului. Studiu de caz: locuri sezoniere (I)	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
13. Arheologia peisajului. Studiu de caz: locuri sezoniere (II)	Expunere, Power Point,	

	interogări, conversație
14. Protourbanismul în preistorie	Expunere, Power Point, interogări, conversație
<p>Bibliografie:</p> <p>Artursson, Magnus și colaboratorii, “Settlement Structure and Organisation”, în Timothy Earle, Kristian Kristiansen (ed.), <i>Organizing Bronze Age Societies: the Mediterranean, Central Europe, and Scandinavia compared</i>, Cambridge, 2010, p. 87-121.</p> <p>Aston, Michael, <i>Interpreting the Landscape. Landscape Archaeology and Local History</i>, London – New-York, 2002.</p> <p>Becker, Cornelia, “Domesticated and wild animals as evidenced in the Eneolithic-Bronze Age cultures Coțofeni and Monteoru, Romania”, în <i>The Holocene History of European Vertebrate Fauna. Modern Aspects of Research</i>, Archäologie in Eurasien, 6, 1999, p. 91-105.</p> <p>Bonte, Pierre, Michel Izard (coord.), <i>Dicționar de etnologie și antropologie</i>, București, 1999.</p> <p>Boroffka, Nikolaus, „Siedlungsmuster im bronzzeitlichen Siebenburgen – Am Beispiel des Gebiets um Aiud, jud. Alba”, în Barbara Horejs, Reinhard Jung, Elke Kaiser, Biba Teržan (ed.), <i>Interpretationsraum Bronzezeit Bernhard Hänsel von seinen Schülern gewidmet</i>, UPA, 121, Bonn, 2005, p. 125-142.</p> <p>Boșcaiu, Nicolae, „Paleoflora și evoluția climei în Holocen”, în <i>Istoria Românilor</i>, vol. I, București, 2001, p. 31-35.</p> <p>Cârciumaru, Marin, <i>Paleoetnobotanica. Studii în preistoria și protoistoria României (istoria agriculturii din România)</i>, Iași, 1996.</p> <p>Ciugudean, Horia, <i>Eneoliticul final în Transilvania și Banat: cultura Coțofeni</i>, Bibliotheca Historica et Archaeologica Banatica, Timișoara, 2000.</p> <p>Ducke, Benjamin, Peter C. Kroefges, “From Points to Areas: Constructing Territories from Archaeological Site Patterns Using an Enhanced Xtent Model”, în A. Posluschny, K. Lambers, I. Herzog (ed.), <i>Layers of Perception. Proceedings of the 35th International Conference on Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology (CAA), Berlin, April 2–6, 2007. Koll. Vor- u. Frühgesch.</i>, 10, Bonn, 2008, p. 245-251.</p> <p>Earle, Timothy, Michael J. Kolb, “Regional Settlement Patterns”, în Timothy Earle, Kristian Kristiansen (ed.), <i>Organizing Bronze Age Societies: the Mediterranean, Central Europe, and Scandinavia compared</i>, Cambridge, 2010, p. 57-86.</p> <p>Earle, Timothy, Kristian Kristiansen, “Introduction: Theory and Practice in the Late Prehistory of Europe”, în Timothy Earle, Kristian Kristiansen (ed.), <i>Organizing Bronze Age Societies: the Mediterranean, Central Europe, and Scandinavia compared</i>, Cambridge, 2010, p. 1-33.</p> <p>Earle, Timothy, Kristian Kristiansen, “Organising Bronze Age Societies: Concluding Thoughts”, în Timothy Earle, Kristian Kristiansen (ed.), <i>Organizing Bronze Age Societies: the Mediterranean, Central Europe, and Scandinavia compared</i>, Cambridge, 2010, p. 218-256.</p> <p>Fazecaș, Gruia, „Considerații privind metoda de determinare a ariei de cuprindere a unei așezări”, în <i>Crisia</i>, XXX (2000), p. 447-455.</p> <p>Flannery, Kent V., “The Village and Its Catchment Area. Introduction”, în Kent V. Flannery (ed.), <i>The Early Mesoamerican Village</i>, updated edition, Left Coast Press, 2009, p. 91-94.</p> <p>Fleming, Andrew, „Post-procesual Landscape Archaeology: a Critique”, în <i>Cambridge Archaeological Journal</i>, 16, 3 (2006), p. 267-280.</p> <p>Gogâltan, Florin, „Tell-uri în Orientul Apropiat și Bazinul Carpatic. O scurtă privire comparativă asupra habitatului preistoric (II)”, în <i>Acta Terrae Septemcastrensis</i>, IV (2005), p. 79-129.</p> <p>Gogâltan, Florin, „Funcția economică și socială a tell-urilor epocii bronzului din Bazinul Carpatic. II. Tell-urile și procesul de urbanizare”, în <i>Crisia</i>, XLI (2011), p. 9-34.</p> <p>Greenfield, Haskel J., “A reconsideration of the Secondary Products Revolution in south-eastern Europe: on the</p>	

origins and use of domestic animals for milk, wool, and traction in the central Balkans”, în J. Mulville and A. K. Outram (ed.), *The zooarchaeology of fats, oils, milk and dairying. Conference on the International Council of Archaeozoology (9th: 2002: Durham, UK)*, Oxbow, 2005, p. 14-31.

Greenfield, Haskel J., “The Secondary Products Revolution: the past, the present and the future”, în *World Archaeology*, 42, 1 (2010), p. 29-54.

Mehrer, Mark W., Konnie L. Wescott (ed.), *GIS and Archaeological Site Location Modeling*, Taylor & Francis, 2006.

Popa, Cristian Ioan, *Contribuții la preistoria Văii Sebeșului (I). Locuirile Coțofeni din zona deluroasă*, Bibliotheca Musei Sabesiensis, III, Alba Iulia, Ed. Mega-Ed. Altip, 2012.

Roberts, Brian K., “Landscape Archaeology”, în J. M. Wagstaff (ed.), *Landscape and Culture. Geographical and Archaeological Perspectives*, Oxford, 1987, p. 77-95.

Rossignol, Jacqueline, “Concepts, Methods, and Theory Building. A Landscape Approach”, în Jacqueline Rossignol, LuAnn Wandsnider (ed.), *Space, Time, and Archaeological Landscapes*, Interdisciplinary Contributions to Archaeology, New York – London, 1992, p. 3-15.

Sherratt, Andrew, *Plough and pastoralism: aspects of the secondary products revolution*, în I. Hodder, G. Isaac, N. Hammond (ed.), *Pattern of the past. Studies in honour of David Clarke*, Cambridge, 1981, p. 261-305.

Sherratt, Andrew, “The Secondary Exploitation of Animals in the Old World”, în *World Archaeology*, 15, 1 (1983), p. 90-104.

Sherratt, Andrew, *Economy and Society in Prehistoric Europe. Changing Perspectives*, Edinburgh, 1997.

Vita-Finzi, Claudio, Erig Higgs, “Prehistoric economy in the Mount Carmel area of Palestine: site catchment analysis”, în *ProceedingsPS*, 36 (1970), p. 1-37.

Seminar-laborator	Metode de predare	Observații
1. Arhitectura tradițională ca punct de plecare în înțelegerea arhitecturii preistorice.	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
2. Arhitectura elitelor	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
3. Limite și perspective ale cercetării arheologice în arheologia habitatului	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
4. Arheologia habitatului și aplicațiile GIS	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
5. Fotografia aeriană în cercetarea habitatului	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
6. Hărți, grafică computerizată și programe de prelucrare a datelor topografice în cercetarea habitatului	Expunere, Power Point, interogări, conversație	
7. Prospekțiile magnetometrice în cercetarea habitatului	Expunere, Power Point, interogări, conversație	

Bibliografie:

Bonte, Pierre, Michel Izard (coord.), *Dicționar de etnologie și antropologie*, București, 1999.

Butură, Valeriu, *Etnografia poporului român*, București, 1968.

Ducke, Benjamin, Peter C. Kroefges, “From Points to Areas: Constructing Territories from Archaeological Site Patterns Using an Enhanced Xtent Model”, în A. Posluschny, K. Lambers, I. Herzog (ed.), *Layers of Perception. Proceedings of the 35th International Conference on Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology (CAA), Berlin, April 2–6, 2007*. *Koll. Vor- u. Frühgesch.*, 10, Bonn, 2008, p. 245-251.

Earle, Timothy, Michael J. Kolb, “Regional Settlement Patterns”, în Timothy Earle, Kristian Kristiansen (ed.), *Organizing Bronze Age Societies: the Mediterranean, Central Europe, and Scandinavia compared*, Cambridge, 2010, p. 57-86.

Earle, Timothy, Kristian Kristiansen, "Organising Bronze Age Societies: Concluding Thoughts", în Timothy Earle, Kristian Kristiansen (ed.), *Organizing Bronze Age Societies: the Mediterranean, Central Europe, and Scandinavia compared*, Cambridge, 2010, p. 218-256.

Mehrer, Mark W., Konnie L. Wescott (ed.), *GIS and Archaeological Site Location Modeling*, Taylor & Francis, 2006.

Oltean, Ioana, *Dacia. Landscape, colonization and romanisation*, London, Routledge, 2007.

Palmer, Rog, Irina Oberländer-Târnoveanu, Carmen Bem (coord.), *Fotografia aeriană în România și Europa*, București, 2009.

Popa, Cristian Ioan, *Contribuții la preistoria Văii Sebeșului (I). Locuirile Coțofeni din zona deluroasă*, Bibliotheca Musei Sabesiensis, III, Alba Iulia, Editura Mega - Editura Altip, 2012.

Popoiu, Paula, *Etnografie*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2007.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei se armonizează cu așteptările reprezentanții comunității epistemice, printr-o pregătire de specialitate a masterandului în problemele studiului elitelor în pre- și protoistorie

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Examinare orală	70%
10.5 Seminar/laborator	Examen	Examinare orală	30%
10.6 Standard minim de performanță:			
Demonstrarea competențelor în: Apariția, evoluția și rolul elitelor în pre- și protoistorie			

Data completării

26.09.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

29.09.2016

Semnătura directorului de departament